

פרוטוקול מס' 3
מישיבת ועדת הכנסת ביום
ג', כ"א בחשוון תשי"ב -
20.11.1951, בשעה 8.30

י. שפרינצק - יושב-ראש הכנסת
ז. שפר - סגן יושב-ראש הכנסת

משתתפים:

חברי הוועדה

ד. בר-רב-האי - יושב-ראש
ס. אונא
י. אורלי
ע. איכילוב
ב. אזניה
ט. בבה
י. בר-יהודה
ה. ברגר
ט. גרידי
ש. לורנץ
ח. לנדו
ע. סימון
ה. בורוק
א. דימלט
ט. רוזן
י. שפירא
י. קרן-צבי - מטעם משרד המשפטים
פרופ' י. שקי - מטעם משרד המשפטים
ס. רוזסי - מזכיר הכנסת
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת

מזמנים:

חברי הוועדה:

ב. אירלסון
סיף אלדין אלזועבי
ס. וילבר
סאלח חסן ח'ניפס
ק. כהנא
ח. רובין

חברים:

א. מינוי דכזים לוועדות-המסנה
ב. טיחות סלפוביות של חברי-הכנסת
לפי חוק חסינות חברי הכנסת
ג. הדיון בחוק האזרחות
ד. סדר-היום של ישיבות-המליאה
ה. קבלת מסלחות על-ידי הכנסת

סדר-היום:

היו"ר ד. בר-רב-האי:

סודיע עם פתיחת הישיבה:

א. כל בחינה לפנייתו לטר-התחבורה בקשר לזכות העדיפות של חברי-הכנסת כשיחות סלפוניות, הודיע הסר כי הוא ביקש לעכב את כל החטובות של חברי-הכנסת, עד אשר ועדת-הכנסת תקבע את מספר השיחות הסלפוניות שחברי-הכנסת זכאים להן, לפי ועיף 11 של חוק החטובות.

ב. בחינה לסאלה שנשאלה על-ידי כמה מחברי הוועדה - חברי ועדת הכנסת לקבלו העתק של התקנון יחד עם כל ההחלטות התקנוניות שבתקבלו בוועדת-הכנסת במסך שנות כהונתה של הכנסת הראשונה, החומר נמצא בהדפסה והוא ייסגר לחברים עוד השבוע.

ג. יושב-ראש הכנסת ביקש מאת ועדת-הכנסת להחליט על צורת הדיון בחוק האזרחות: סיעתי או איטי. אם יוחלט על דיון סיעתי, על הוועדה לקבוע כמה זמן ייסך הדיון הזה.

ד. ועדות-המסנה שנבחרו בישיבה הקודמת טרם התחילו בעבודתן, והישיבה לכך היא, שלא פונו רכזים לוועדות אלו. מציע לבחון ברכזים הבאים: לוועדת-מסנה לפניית הצ'בור - מ. נורוקן לוועדת-מסנה לענייני מסכורת - ז. שפר. לדעתו רצוי שחבר-הכנסת ז. שפר, שהוא סגן יושב-ראש הכנסת, יטלא תפקיד זה.

א. בחירת רכזים לוועדות-המסנה:

י. בר-יהודה:

א. רכזי ועדות: מתנגד לכך סגן יושב-ראש הכנסת יסס בתפקיד של יושב-ראש ועדה, שעלולה לקבל החלטות בניגוד לדעת נשיאות הכנסת. אין בדבר הזה כל תועלת, אלא להיפך - אי-נוחיות. מציע לחברי מפא"י להחליף אותו בחבר אחר. אין זו הצעה פורטלית.

ב. שיחות סלפוניות: מוסר כי קיבל חשבון עבוד רבע הנה לטכירות הסלפון ושיחות-סלפוניות רגילות. יש לקבוע הסדר בענין זה. מציע לקבוע שחבר-כנסת יהיה זכאי במסך החודש ל-10 שיחות חוץ, מהן שתי בעדיפות.

ג. הדיון בחוק האזרחות: לדעתו לא יוכל להיות כל דיון בסאלה זו, כי כל דיון באיזה חוק שהוא, לא יהיה חוקי כדיון סדר-היום של ישיבות מליאת הכנסת לא הובא לידעת חברי הכנסת, כפי שקבע הנהג בכנסת הראשונה. כידוע כל צווג ותקדים שבתקבל בכנסת הראשונה, הוא גם הנהג בכנסת השניה, כל עוד לא שינו אותו. סודיע כי לא יתן לקיים כל דיון בטליאת הכנסת, כי הוא יהיה בלתי חוקי.

ז. שפר:

מצטרף לפסקנותיו של חבר הכנסת בר-יהודה בענין סינויו כרכז ועדת-המסנה לענייני מסכורת, אין זה ענין פורטלי, אך הוא עלול לגרום לאי-בעיפות. נוסף לכך, על רכז הוועדה להכיר את החומר, והוא אינו מכירו. מציע לסייעתו להחליף אותו בחבר אחר.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

מציע לפנות את חברי הכנסת. ריטלט או בר-יהודה לזסט כרכז ועדת-המסנה לסדר-י-

הבית.

י. בר-יהודה:

סודיע כי על ועדת-הכנסת לקבוע הסדר בקשר לראשות ועדות-המסנה. אין הוא מתנגד לכך שבאופן זמני יכהן חבר הכנסת א. ריטלט בתפקיד יושב-ראש הוועדה.

ה ו ח ל ט

רכזי ועדות-הכנסה הם:

- א. ועדת הכנסה לסדר-הבית - א. דימלס
- ב. ועדת הכנסה לעניני מסכורת - ז. ספר
- ג. ועדת הכנסה לפניות הציבור - ס. נורוק

ב' ישיבות סלפוניות לל חברי הכנסה לפי חוק וסיבות חברי הכנסה:

היו"ר ד. בר-רב-האי:

סודיע מי לפי סעיף 11(א) זכאי לל חבר כנות להתקנת סלפון בביתו, ללא כל תשלום. אין החוק אוסר כי חבר-כנסת פטור מתשלום דמי-שכירות עבור הסלפון.

בתשובה להצעתה של חברת-הכנסת ע. כילפון לבטל את הסעיף כולו: היא רואית להציע זאת כהצעה לסדר-היום בסליאת-הכנסת.

ס. נורוק:

סציע לסחרר את חברי-הכנסה מתשלום עבור שיחות-סלפוניות עיוניות.

י. ספירא:

סציע לחייב את חברי-הכנסה בתשלום עבור סחציה מספר השיחות הטל וניות.

ז. ספר:

סציע להגביל גם את מספר השיחות סחבר-הכנסה זכאי להן מבנין הכנסה, או לחייב את חברי הכנסה בתשלום עבור סחציה מספר כל שיחותיהם.

א. צירנו:

פוסר לידיעת חברי הוועדה, כי התשלומים עבור שיחות סלפוניות מבנין הכנסה מגיעים לפאות לירות בסך חודש. יש לחבר-כנסה סנקס שיחה-בכורה, והוא מסוחח קרוב לפחציה הסעה, והסכום הסגיע עבור שיחה זו - סתקרב ל-5 ל"י. לדעתו יש לקבוע אט מספר השיחות סיוחלט עליו הוא סביתו הפרטי לל חבר-הכנסה או גם מבנין הכנסה.

י. בר-יהודה:

סודיע כי בשעה שהציע לאפסר לחבר-כנסה לקבל 10 שיחות לחודש ללא כל תשלום, התכוון לשיחות מביתו הפרטי של חבר הכנסה. יש לקבוע כי שיחה רגילה פירושה: סלסה רגעים ביום ו-6 רגעים בלילה.

י. אורי:

לדעתו בשעה שחבר-הכנסה מקבליה שיחה-בכורה, הם נהנים על חשבון הציבור כולו. סציע שחבר-הכנסה יהיו חייבים בתשלום עבור סחציה סכל שיחה. באט לא מתקבל הצעתו זו - סציע לקבוע סחבר-כנסה יהיה זכאי לשיחה-חוף אחת בסבוע ול-10 שיחות-פניות.

ס. לורנץ:

סציע להגביל את עבוד שיחות סלפוניות גם מבנין ה:טת ב-50%. לדעתו אין הנהלת הדואר מקיימת את הכתוב בחוק החסינות, ולפינו דאליט כל חברי-הכנסה לקבל סלפון בביתם. כן בתברר לו כי בידי הדואר נמצאת דסימה של חברי-הכנסה הזכאים לעדיפות בשיחות-סלפוניות.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

מודיע כי הוסיפה הנטפאת כידי הנהלת הדואר, היא של אותם חברי-כנסת אשר ביקשו זכות עדיפות. זכות עדיפות זו ניתנת לחברים לפי בקשתם, הם, והמוזכרות היא מטרה וכוננת את סמכותה להנהלת הדואר.

אשר לאי-החקנת הטלפון בביתם של חברי-הכנסת, יש לקחת בחשבון כי קיימים איזורים שלמים שבהם אין כל אפשרות להתקין מכשיר טלפון בוסף, והנהלת הדואר עושה את כל האמצעים כדי להתקין את הטלפונים בביתם של חברי הכנסת המעוניינים בכך.

ט. בבה:

מוצא לנכון לציין לטובה את התנהגותה של הנהלת הדואר אשר בענתה לבקשתו והתקינה בביתו טלפון. לא רק שעשתה זאת מיד, אלא לאחר שתותקן כבר הטלפון פנו במאלה את בעשה הכל לשביעת-רצונו של מקבל הטלפון. בחשבון צויין כי החקנת הטלפון נעשתה חינם, והתשלום היה עבור שכירות.

ה ו ח ל ט

- א. שיחה טלפונית פירושה: שלש דקות בטווח הינו ו-6 דקות בערב.
- ב. חבר-הכנסת זכאי בתוך החודש ל-10 שיחות-חוץ בכורה מביתו ללא תשלום.
- ג. חבר-הכנסת חייב בתשלום עבור מחצית השיחות הטלפוניות העירוניות מביתו.
- ד. חבר-הכנסת זכאי ל-5 שיחות-חוץ לחודש מבניין הכנסת ללא תשלום. הוא חייב בתשלום עבור מחצית מספר השיחות זלמעלה מ-5.
- ה. אין כל הגבלה ביחס לשיחות עירוניות מבניין הכנסת.
- ו. הוראות אלו תחולנה על כל חברי-הכנסת הזניחה מראשית כהונתה.
- ז. יוטב-ראש ועדת-הכנסת ימסור על החלטות אלו ליושב-ראש הכנסת, שהוא המטובה על ביצוע חוק החסינות, והוא יעבירן לידיעת יד החבורה.

ג. טדר-הירון על ישיבת הליאה:

ד. הדיון בחוק האזרחות:

א. ריטלט:

מציע שהדיון בחוק האזרחות יהיה איטי.

ז. ספר:

מוטר כי שאלה זו התעוררה, מטוב הדיון איטי עלול להימסך זמן רב יותר מאשר

דיון סיעתי.

י. שפירא:

מוטר כי הדיון צריך להיות איטי, וכי יש להקציב לכל נואם לפחות רבע שעה.

י. בר-יהודה:

בדעה כי אין אפשרות לקצר בזיבור אם אין יודעי מה הוא הנושא שעליו ידונו נואם אין מתכוונים לו לפרע. מציע שהדיון יהיה סיעתי ושיוקצבו לו 5 או 6 דקות.

י. שפרזיבצק:

מוטר כי יוטב-ראש הכנת הוא המחליט כמה זמן יקבל כל נואם בדיון איטי. דבר זה נקבע בהתאם לחשיבות הנושא ולתוכן הנאוכים.

ד. ספרינצק:
אחד לתלונה שנשטפה בוועדה כי אין חברי-
הכנסת מקבלים את סדר-היום של ישיבות-
המליטה בזמן, יש לקחת בחשבון כי קיימים גורמים שונים ואינם מאפשרים
לנהוג בדרך זו. הנשיאות מטכילה לדעתם של חברי הוועדה כי יש להודיע
על סדר-היום למפדע, והיא עושה את כל המאמצים שהטבר זה יקויים, אך לא
תמיד נתון הדבר בידה, הנשיאות באה בדברים עם הסרלים, ואין לא תמיד היא
מאליחה בשליחותה, בלדי חברי-הכנסת נכבא ספר-החוקים שהועברו מן הכנסת
הראשונה, והיתה שהות בידם לקרוא חוקים אלה ולהתכוון לדיון בהם. חוק
האזרחות, למשל, נידון כבר בהרחבה בכנסת הראשונה ולדעתו יכולים חברי-
הכנסת לדון בו היום.

ע. איכילוב:
מטכילים יכולים להיות גם יוצאים מן הכלל,
אך אין להפוך את היוצאים מן הכלל לכלל,
אין חברי הכנסת יכולים להסתפק בהודעת הנשיאות שהיא כשתדלת ליצור תנאים
פתאומיים. יש לקבוע סדר ולקיים אותו.

פ. רוזן:
בדעה שדוקא טוב יש זפע של חוקים בפני
הכנסת, צריכים חברי הכנסת לדעת מה יהיה
סדר-היום, כדי שיוכלו להתכוון לדיונים. חברי הכנסת יודעים על קיום
הדיון בחוק האזרחות כמות העתונות - זו אינה הדרך הנכונה. מנסים מאת
יושב-ראש הכנסת להודיע מה יהיה סדר-היום בישיבות שלית-הכנסת בסך
השבוע. אם כי חבר הכנסת בר-יהודה צודק, הוא מציע לו להסתפק השבוע
בהודעה על סדר-היום אך בדרך-כלל יש לקבוע, וזו גם דעת יזעמו, את
סדר-היום של השבוע הנא כבר ביום השני שלפני-כן.

י. ספרינצק:
סודיע כי היה לו קל יותר לדבר לו חבר
הכנסת פ. רוזן לא היה מוסר את דבריו אלה,
הוא, כשר לשעבר, יודע מה רבים הקטלים בהם נתקלת הנשיאות בסידורים שלה
עם חברי המטכילה. היום יובא לדיון חוק האזרחות וטר האוצר ירצה על חוק
מטבע חוץ.

י. בר-יהודה:
מתנגד להעמדת סעיף מטבע חוץ, כי הדיון בו
דורש הכנה.

י. זפירא:
מציע לקיים השבוע פתיחות לקריאות ראשונות,
וגם הדיונים בחוקים האלה, דחות לשבוע הבא.

פ. רוזן:
מציע לדון בחוק האזרחות ולהעביר, לפי
הטכמה כללית של חברי הוועדה, את חוק הבתים
המסותפים לוועדה ללא כל דיון. חוק זה נידון כבר בהרחבה בכנסת הראשונה,
ולא היתה לו כל התנגדות. יזעמו עוד כמה וכמה חוקים שאפיר להעבירם ללא
כל דיון לוועדות. אשר לחוק מטבע חוץ - מציע שהטר יטבור את הרצאתו
ושהדיון יתקיים בשבוע הבא.

היו"ר ד. בר-רב-האי:
סודיע שאם כל נכונה טענתם של חברי הוועדה
טיע להודיע על סדר-היום מראש, חרבה
הוועדה מטכמותה בהיכנסה לדיון על סדר-היום, כי זוהי הפירוגטיבה של
יושב-ראש הכנסת.

ה ו ח ל ט

- א. הדיון בחוק האזרחות יהיה אישי,
- ב. לדיון יוקדשו שלש שעות.
- ג. חברי הוועדה מטכילים להעברת חוק בתים מסותפים
לוועדה ללא כל דיון בכליאת-הכנסת.

ה. קבלת מללחות על-ידי הכנסות:

י. בר-יהודה:

אופר בתשובה לדבריו של יושב-ראש הכנסת:
לסדרת מחברי הכנסת השני נבחרו רק לפני
חדשים, אין הדבר צריך לפגוע בזכותו של האגודה בפדינת-ישראל
להביא את תעודותיו בפני באי-כ. העם.

בזמנו, בטעם שאופר חוק חסינות בניין הכנסת,
היה אחד המצודים ללחוק זה, כי הוא דרוש לשם הגנת בניין הכנסת בפני
בתפוצות ומהפכות. אך יד פרוק רב בין מהפכה וקבלת מללחות על-ידי
הכנסת. טוכן להציג לחברי הוועדה דרישה של ארצות, בהם קובעת
הקונסטיטוציה את הזכות להגיש פטיציות.

בתשובה להערות של חברת הכנסת ע. סימון,
כי חבר הכנסת בר-יהודה אינו בא-כח הרעבים, הוא טודיע כי ביום
ההפגנה לא היה רעב אך זכותו היא להיות בא-כוחם, כשם שזכותה של
חברת הכנסת ע. סימון להיות באת-כוח של העגונות.

אין הנטיאות, אמילו בהרכבה המלא, רדאית
לקבוע איזוהיה הפגנה פטריוטית ואיזו לא. איטוד קבלת מללחות על-ידי
הכנסת יהיה פגיעה חמורה בעתונות, בכנסת, בפפליגות ונטעם הטוב.
הכנסת רשאית לקבוע כללים לקבלת מללחות, כמה חברים יהיו במללחות
וכיצד ועל-ידי מי יתקבלו, אך אין היא יכולה לאטוד את קבלתן.
במגליה, למשל, יכולה מללחות להתקבל, רק אם אתם מחברי הפרלמנט
נציג אותה. אפשר גם כאן לקבוע כלל כזה. יש להכנס לדיון
בשאלה זו ולקבוע הסדר קבוע.

י. פדינגס - יו"ר הכנסת: טבקס להבהיר את דבריו, כדי שיתר הנואמים

יבינו את כוונתו. אין כאן כל שאלה של
הפגנות פטריוטיות או בלתי-פטריוטיות. הכוונה העיקרית היא, שלא
להפוך את בניין הכנסת לפטרך לאינטים והפגנות. הנה, למשל, נתקבל
טברק טאגוד ירנזי החלב, בו הם טודיעים כי באם לא תתקבל מללחות
על-ידי הכנסת, יארגנו הפגנה. אינטים אלה יש להפסיק ויהי טה.
יש לסחוק מהפראקטיקה הפטיכולוגית של פדינת-ישראל את ענין ההפגנות
טפני בניין הכנסת. אפשר לדון וצריך לדון באופן קבלת המללחות
על-ידי הכנסת, אך אין הכנסת כמותת להפגנות.

בטעם לכדברים על קונסטיטוציות אחרות
ועל הנוהג בפרלמנט הבריטי, יש לזכור כי הגטיבות בפדינת-ישראל הן
יובות לגברי התנזרות שלהם, וכאן יש ליצור את התנאים והנוהג
בהתאם להתנאות אופן החיים בפדינת.

טבקס את חברי הוועדה לקחת בחשבון, כי
אין כאן כל ענין לפולטיקה, אלא הועפדה בפנייה לאלה אקדמית, ליש
למצוא לה פתרון.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00